

За Українську Самостійну Соборну Державу!
Воля народом!

Воля людині!

ОСЕРЕДОК ПРОПАГАНДИ І ІНФОРМАЦІЇ

при

ПРОВІДІ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ (ОУН)
на Українських Землях

Випуск № 4

Травень, 1950 р.

Рік вид. III

Київ

1 9 5 0

Львів

ПОВІДОМЛЕННЯ

В м. січні 1949 р. у Львові, недалеко головного поштамту, відстрілюючись з револьвера до емгебистів, що були в погоні за ним, загинув смертю героя член Проводу ОУН, Шеф Головного Військового Штабу (ГВШ) УПА

полк. УПА ОЛЕКСА ГАСИН — ЛИЦАР —

— член Української Військової Організації (УВО) і учасник націоналістичних гуртків на Західно-Українських Землях у період до 1929 р., член ОУН з перших днів її існування (від 1929 р.), політ'язень польських тюрем і концтаборів, Організаційний і Військовий Референт Крайової Екзекутиви ОУН в 1935-36 рр., працівник Військової Референтури при Проводі ОУН в 1936-39 рр. (за кордоном), член Проводу ОУН в 1940-1941 рр., учасник II-го Великого Збору ОУН весною 1941 р., політ'язень німецької тюрми під час гітлерівської окупації, член ГВШ УПА від 1943 р., Шеф ГВШ УПА від 1946 р., член Проводу ОУН від 1947 р.

Сл. п. полк. Гасин — Лицар пройшов, як організований і один з найбільш активних учасників, майже всі етапи розвитку українського визвольного-революційного руху в Галичині після 1920 р. — від перших націоналістичних гуртків аж до наших днів.

Здібний, всебічно талановитий, ініціативний полк. Лицар особливо радо працював у військовій галузі.

Значні заслуги друг Лицар поклав теж на полі організаційного будівництва ОУН, особливо в Стрийщині на полі виховання кадрів Організації, в галузі поточної політики ОУН, а теж в ділянці пропагандивної роботи.

В особі полк. Гасина — Лицаря український визвольний-революційний рух утратив одного з найбільш досвідчених і талановитих революційних керівників та військових старшин.

Вічна Слава Героєві Української Національно-Визвольної Революції!

ГОЛОВНЕ КОМАНДУВАННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ
ПОВСТАНЧОЇ АРМІЇ

ПРОВІД
ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ
НАЦІОНАЛІСТІВ
на Українських Землях

В м. вересні 1949 р.

ПОВІДОМЛЕННЯ

17-го квітня 1949 р. в Перегінському р-ні, Станисл. обл., в долині р. Лімниця, під час наскоку військ мgb на зимове приміщення, в бою загинув смертю героя член Проводу ОУН, Крайовий Провідник ОУН в Карпатському Краю

полк. УПА ВАСИЛЬ СИДОР — ШЕЛЕСТ, КОНРАД, ЗОВ —

— член ОУН від початку 30-их років, політв'язень польських тюрем, Військовий Референт при Проводі ОУН на Українських Землях в 1939-41 рр., працівник Військового Штабу при Проводі ОУН в 1941 р., заочно вибраний на члена Головної Ради ОУН. III Надзвичайним Великим Збором ОУН в м. серпні 1943 р., Командир УПА — „Захід“ і член Головного Військового Штабу УПА від перших місяців 1944 р., від цього ж року — член Проводу ОУН на Західно-Українських Землях, від 1947 р. — член Проводу ОУН, Крайовий Провідник ОУН в Карпатському Краю та Генеральний Суддя ОУН.

Працюючи в ОУН передусім у військовій ділянці, полк. Сидор — Шелест в період до 1941 р. виховав шлий ряд членів ОУН на майбутніх бійців, підстаршин та старшин УПА.

Як Шеф Штабу УПА-„Північ“, і особливо як Командир УПА-„Захід“, полк. Сидор — Шелест поклав великі заслуги на полі організації УПА та на полі виховання кадрів повстанських командирів.

Члени ОУН, всі учасники підпілля, всі колишні бійці і командири УПА ніколи не забудуть полк. Сидора — Шелеста — свого любивого командира, революційного керівника і друга.

Вічна Слава Героєві Української Національно-Визвольної Революції!

ГОЛОВНЕ КОМАНДУВАННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ
ПОВСТАНЧОЇ АРМІЇ

ПРОВІД
ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ
НАЦІОНАЛІСТІВ
на Українських Землях

В м. липні 1949 р.

„Ми боліємо жертвами, що їх несе зі собою революційна боротьба, але рівночасно знаємо, що і без тієї боротьби нас, українців, вигинудо б не менше, а то й більше. В 30-их роках нашого сторіччя за пляном кремлівських можновладців вигинули в Україні голодовою смертю мільйони наших земляків, подібно тому, як останньо в рядах Червоної армії. Чиж не краще, щоб ці мільйони були дорогою ціною окупили свою смерть у боротьбі з московсько-большевицькими окупантами“.

З Деклярації Проводу ОУН після закінчення другої світової війни в Європі.

КОМУНІКАТ

ПРО НАРАДУ ПРОВоду ОУН НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ (в ССРСР),
що відбулася літом 1949 р.

Літом 1949 р. відбулася чергова Нарада Проводу Організації Українських Націоналістів (ОУН) на Українських Землях під московсько-большевицькою окупацією.

Провід ОУН заслухав звітів про стан і боротьбу визвольного підпілля на Українських Землях, а теж в інших районах ССРСР, та обговорив: а) міжнародне становище; б) становище в ССРСР; в) становище в УССР, зокрема становище в галузі колективізації в Західній Україні та питання форм боротьби сколективізованого селянства; г) деякі питання програми ОУН; д) різні актуальні внутріорганізаційні питання; е) різні актуальні проблеми визвольної протибольшевицької боротьби як підпілля, так і українського народу в цілому.

У всіх цих питаннях Провід ОУН ухвалив відповідні резолюції та прийняв відповідні постанови. Деякі з них зафіксовано в письмовій інструкції Проводу.

Провід ОУН окремим письмом висловив своє признання колективам підпільних друкарень за їх жертвенну і успішну роботу за останній рік.

В Нараді брав активну участь представник Української Головної Визвольної Ради.

ПРОВІД
ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ
на Українських Землях

Літо, 1949 р.

З РЕЗОЛЮЦІЙ І ПОСТАНОВ НАРАДИ ПРОВІДУ ОУН НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ (в ССРСР), що відбулася літом 1949 р.

І. До міжнародного становища

1. Конфлікт між російсько-більшевицьким та англо-американським бльоками далі поглиблюється, внаслідок чого в рр. 1948-49 дійшло до остаточного оформлення політичного і воєнного союзу між західно-європейськими країнами та США (Північно-Атлантийський пакт).

2. Північно-Атлантийський пакт з'являється завершенням організації політичного і воєнного фронту проти ССРСР в басейні Атлантийського океану. Його треба трактувати як основне зведено широко задуманого воєнно-політичного союзу ворожих большевизмові країн у всесвітньому масштабі (плянвані Середземноморський і Тихоокеанський пакти). Він теж означає, що противники ССРСР, в першу чергу США, в ділянці морально-політичної підготовки власних мас до війни вже досягнули високий ступінь. Підписання Північно-Атлантийського пакту уможлиблює протисоветському бльокові розгорнути відкрити широку безпосередню воєнну підготовку (мілітарні статті Північно-Атлантийського пакту, програма озброєння західно-європейських країн).

3. Кожний з обидвох бльоків і далі намагається виступити як поборник миру і як сторона, що обороняється, і тому вся зовнішня і внутрішня політика держав тих бльоків супроводиться галасливою пропагандою про „мир“, „прагнення до мирного міжнародного співробітництва“, про „агресивність“ противника і т. д. Все це робиться з тією метою, щоб відповідальність за можливий вибух війни звалити на свого суперника.

4. Економічне становище США продовжує залишатися дуже міцним. В результаті американської допомоги (плян Маршалла), а теж власних зусиль, західно-європейські країни добилися значних успіхів у своїй економічній відбудові і цим самим зміцнили власне економічне становище і силу цілого бльоку.

5. На відтинку внутріполітичного зміцнення західні держави, навчені досвідом, намагаються ізолювати і присікати діяльність большевицьких п'ятих колон, а то й виключать їх

взагалі з національно-політичного життя (США, Бразилія, Чилі, Франція, Італія).

6. Сили східного блоку, очолюваного Советським Союзом, і надалі залишаються порівняно багато слабшими від сил англо-американського блоку. Зокрема, це стосується промислового потенціалу, який в сьгоднішній війні грає першорядну роль. Вже саме порівняння щорічної продукції важкої промисловості США — з одного боку, і цілого східного блоку — з другого, виходить на некористь цього останнього.

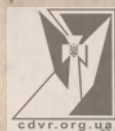
7. Морально-політичні, а теж стратегічні позиції советського блоку на європейському театрі в 1948-49 рр. значно послабили внаслідок виступу проти СССР Югославії Тіта і зменшення впливів компартій в країнах Західної Європи (Франція, Італія, розлам у ВФП).

8. Виступ Тіта, що стався в результаті намагання Москви цілком підпорядкувати собі Югославію, з'являється дуже серйозною невдачею большевицької Москви в її дотеперішній зовнішній політиці. Опозиція Тіта: а) показує слабу спаяність країн т. зв. народної демократії, що опирається виключно майже тільки на терор; б) показує небажання цих країн сліпо підпорядковуватися наказам Москви і добровільно погодитися на своє колоніальне становище; в) виявляє окремі тенденції в середині різних компартій, незгідні з лінією московського ЦК ВКП(б) (крім Тіта — Гомулка, Костов, Долзе, Маркос, Райк).

Ліквідація Москвою опозиції вnutрі компартій Центральної і Південно-Східної Європи означає, що процес большевизації країн „народної демократії“ увійшов у свою кінцеву фазу.

9. Перемога комуністів в Китаї значно зміцнює становище СССР на Далекому Сході і поставила під загрозу далекосхідні позиції США в Англії. Цей безсумнівний успіх большевицької Москви в даний момент применшує та обставина, що Китай у промисловому відношенні з'являється країною відставою, яка вимагає величезного вкладу капіталів і енергії, що сьогодні не дозволяє большевикам як слід використовувати мілітарні перемоги китайських комуністів.

Успіхи китайських комуністів стали можливими в результаті нерозв'язання урядом Чан-Кай-Ші назрілих і наболілих політичних та соціально-економічних проблем (піднесення життєвого рівня мас, переведення радикальних економічних і соціальних реформ, оздоровлення державно-адміністративного і

Господарського апарату, неспроможність знайти опертя поза малочисельними капіталістичними елементами).

10. Національно-визвольна боротьба народів Азії, небезпека використання цієї боротьби більшовиками, що особливо стає можливим тепер, в результаті успіхів в Китаю, — примушує колоніальні держави до поступок цим народам в напрямі признання їхньої суверенності (В'єтнам, Індонезія). В наслідку цього більшовики в своїй політиці в цих країнах перейшли вже до тієї форми, коли компартії зривають з попіранням всіх інших партій, що стоять за національне визволення, і самі організують боротьбу за свої замасковані цілі, згуртовуючи довкола себе співзвучні собі елементи.

11. Рішуча політика противників СССР в напрямі організації політичного і воєнного фронту проти СССР та їхня конкретна воєнна підготовка — з одного боку, та невідповідність до війни Советського Союзу — з другого, примусила СССР піти на поступки в берлінському питанні з метою відпужити небезпечну для себе міжнародну обстановку і виграти на часі для воєнної підготовки.

12. Чергова (паризька) сесія Ради Міністрів закордонних справ, що відбулася по довгій перерві, була з боку СССР в першу чергу політичним маневром і знов не дала ніяких практичних позитивних результатів. Німецька проблема, яка була головною темою сесії, залишається далі гострою нерозв'язаною міжнародною проблемою.

13. Боротьба советського і англо-американського блоків за забезпечення за собою вигідних політичних, економічних і стратегічних позицій на випадок війни допровадила майже до повного розподілу Німеччини на дві окремі, ізольовані одна від одної, частини. І одна, і друга сторона веде таку політику в німецькому питанні, яка б дозволила кожній з них здобути для себе симпатії німецького народу з метою використати його в майбутній війні по своїй оцінці. В цій боротьбі за симпатії німецького народу одверто імперіалістична політика більшовицької Москви має виразно менші успіхи, ніж політика її противників.

14. Обидві сесії Генеральної Асамблеї ООН (осінню 1948 р. і весною 1949 р.) ще раз показали всю глибину пропасти між англо-американським і російсько-більшовицьким блоками, ще раз продемонстрували повну немічність ООН, яка використовується обидвома сторонами тільки як трибуна для власної пропаганди, при чому більшовикам вона і в цьому напрямі дає щораз то менші успіхи.

15. Сили англо-американського блоку до деякої міри послаблюють економічні суперечності між державами-учасниками блоку, що впливають з боротьби цих держав за ринки збуту і джерела сировини. Як негативний момент в стратегічних позиціях англо-американського блоку слід вказати теж велику віддаленість головної сили цього блоку — США від можливого театру воєнних дій.

16. Слабим місцем в морально-політичних позиціях західних держав, зокрема США, є їхнє неясне становище в питанні про права народів, і особливо — в питанні про право народів на самостійне державне існування (відсутність у їхньому ідейно-політичному арсеналі ідеї визволення і національно-державного самовизначення народів, поневолених большевицькою Москвою; незаторкування ними в їхній протибольшевицькій пропаганді національного питання в СРСР; дискусія в питанні про національно-державний суверенітет і про права народів). Все це заставляє поневолені народи ставитися з недовірям до цілей західних держав.

17. В сьогоденній обстановці обидва блоки війни не хочуть. У випадку советського блоку це зумовлюється такими моментами: а) воєнно-економічною слабкістю; б) розраховуванням на успіхи шляхом т. зв. мирної експансії за допомогою компартій, зокрема на терені Азії; в) розраховуванням на можливі соціально-економічні ускладнення (криза) в основних країнах англо-американського блоку, які створили б сприятливий момент для застосування цього блоку. У випадку англо-американського блоку на це впливають такі причини: а) теперішня економічна і воєнна слабкість союзників США; б) незакінчення воєнної підготовки США; в) непідготовленість Німеччини та Японії до активного включення в систему англо-американського блоку.

II. До становища в СРСР

1. Усе життя в СРСР дальше перебуває під знаком посиленої підготовки до війни, що в результаті зумовлює дальше посилення політичного терору, економічного грабунку, жахливу нужду працюючих мас — з одного, і ріст народного невдоволення — з другого боку.

2. Четверта п'ятирічка виконується прискореним темпом і виключно за рахунок безпощадного колоніального грабежу багатств як раніше поневолених, так і новоокупованих народів та нечуваної експлуатації працюючих мас усього СРСР.

В наслідку, війсьній і експлуататорський характер четвертої п'ятирічки стає для мас ще виразніший („п'ятирічка за чотири роки“, підвищення норм, „додаткові нагромадження“ і т. п., економічне підпорядкування новоокупованих країн економіці ССРСР).

3. З метою дальшого маскуваннн колоніяльно-експлуататорського характеру четвертої п'ятирічки і зведенного становища народних мас ССРСР кремлівські верховоди вдалися до чергового обману — проголошення зниження цін. На практиці це нове „зниження цін“ ні в чому не змінило становища працюючих, а послужило тільки як черговий привід для посиленої нагінки в напрямі підвищення визиску працюючих мас (піднесення продуктивності праці, соцзмагання і т. д.).

Дальше економічне підпорядкування новоокупованих країн інтересам економіки ССРСР (утворення т. зв. Економічної Ради в Москві) маскується пропагандою проти „плану Маршалла“ та пропагандою про „безкорисну допомогу ССРСР“.

4. До числа заходів, спрямованих на морально-політичну підготовку до війни власних мас, большевицькі імперіялісти додали боротьбу проти т. зв. космополітизму. Метою цієї боротьби, яка ведеться з незвичайною гостротою у всіх галузях життя (література, мистецтво, музика, наука, кіно, спорт, цирк, побут), — є цілковито відгородити ССРСР від Заходу, недопустити до будьяких впливів Заходу на власні маси. Жертвою цього нового курсу вправ вже ряд визначних представників советського культурного і наукового життя. Рівночасно з тим ще більше роздувається расистська теорія про вищість російського народу, його культури і науки, яка (теорія) розглядається сталінськими можновладцями як основна морально-політична об'єднуюча ідея для мас ССРСР.

5. В початках 1949 р. в т. зв. національних республіках відбулися з'їзди большевицьких партій цих „республік“. Ці з'їзди ще раз показали:

а) що компартії національних республік — позбавлені будь-якої партійно-політичної незалежності, що вони прямі агентури Москви, що вони тільки територіяльні розгалуження єдиної партії російсько-большевицьких імперіялістів;

б) що вони з'являються провідниками політики колоніяльного гноблення і визиску народів т. зв. національних республік;

в) що народам цих „республік“ треба підніматися на боротьбу і ще ширше розгорнути її за якнайшвидше знищення російсько-большевицької партії.

6. Відбувся XI з'їзд профспілок ССРСР. З'їзд ще раз показав:

а) що профспілки в ССРСР з'являються не організаціями захисту прав, свобод і інтересів робітників, але додатковою машинною в руках класи большевицьких вельмож для тиску на робітника з метою його економічної експлуатації і політичного гноблення:

б) що в большевицьких профспілках немає жодної демократії, і тому все керівництво цих профспілок складається не зі справжніх представників світу праці, а зі згори назначених представників класи большевицьких експлуататорів:

в) що в інтересах большевицьких вельмож верховоди со-вєтських профспілок, привласнивши собі право виступати від імени мільйонових мас робітництва ССРСР, ведуть у міжнародних організаціях злочинну політику приховування від інших народів світу справжнього становища працюючих в ССРСР, політику обману і баламучення працюючих країн поза ССРСР:

г) що робітництво ССРСР мусить одностайно стати на боротьбу за вільні профспілки, які можна здобути тільки в результаті знищення класи большевицьких вельмож і перебудови ССРСР на принципах вільних незалежних держав усіх народів, справжнього демократичного ладу в них та безкласового суспільства.

7. У Москві відбувся також з'їзд ВЛКСМ. З'їзд виявив, поперше, сильне збюрократизування і формалізм у ВЛКСМ: по-друге, байдуже ставлення комсомольців до т. зв. політично-виховної роботи: по-третє, радикальні намагання большевицької верхівки шляхом цілого ряду відповідних заходів піднести ідейно-моральний рівень комсомольської молоді, зокрема по школах, та прив'язати її до своєї політики. Сьогодні в рядах самої комсомольської молоді щораз більше шириться моральний розклад, і партійним вельможам щораз важче приходиться тримати молодь під своїми впливами.

8. В початках 1949 р. відбулися „вибори“ до т. зв. народних судів, які, як і кожен інші вибори в ССРСР, були тільки глумом над справжніми виборами і демократією. В результаті цих „виборів“ до т. зв. народних судів попали не люди, які готові стояти на сторожі інтересів народу і керуватися високими принципами справедливості, а люди, які безпощадно топтатимуть принципи справедливості, керуючись злочинними протинародними законами большевицьких вельмож.

9. В порядку зміцнювання свого диктаторського становища Сталін усунув цілий ряд визначних членів большевицької верхівки (Вознесенський, Попков, Голяков і інші). Таке явище

постійного усування визначних членів верхівки і чисток в низах партії є притаманне для всіх диктаторських тоталітарних ладів, а радянського зокрема. Однак, всякі зміни в персональному складі верхівки не означають жодної зміни в суті внутрішньої і зовнішньої політики СРСР. Така зміна може статися тільки в результаті знищення російсько-більшевицької партії.

10. Політика національного гноблення і висиску працюючих приводить до дальшого росту невдоволення працюючих мас, яке в загальному по СРСР характеризується одвертою критикою большевицьких порядків, одвертим висловлюванням прагнень до зміни і побудови кращого ладу. В ряді країн це невдоволення переросло і даліше переростає в активну боротьбу за національне і соціальне визволення. Найширша національно-визвольна боротьба ведеться в Україні, а потім в країнах Прибалтики. Протибольшевицька боротьба існує також в Білорусії, Молдавії і серед народів Кавказу. Посилена насильна колективізація в Західній Україні, в Західній Білорусії, Молдавії і в країнах Прибалтики спричинюється до ще ширшого залучення до боротьби народних мас.

III. До становища в УССР

1. Центральним моментом, що характеризує становище в УССР, даліше з'являється визвольна боротьба українського народу. Не зважаючи на всі свої намагання і посилені удари, ворогові ніде не вдалося знищити українського підпільного визвольного-революційного руху, ані розірвати його зв'язків з мільйоновими масами українського народу, які віддано і жертвенно підтримують його. Навпаки, український національно-визвольний рух поширив свої впливи і даліше їх поширює.

2. В 1948-49 рр. большевицькі окупанти продовжували насаджувати колгоспну кріпацьку систему в Західній Україні. В результаті жорстокого терору, диких звірств і знущань над населенням їм вдалося сколективізувати значну частину сіл Західної України. Західно-українське селянство, підтримане ОУН, поставило і далі продовжує ставити геройський спротив большевицькій колективізації, в наслідок чого большевики не добилися повної колективізації Західної України. а величезне число новозаснованих колгоспів існують тільки на папері або з'являються цілком слабими. Колективізація і безоглядний грабунок хліба довели до великого зубожіння мас Західної України, а в ряді районів — до голоду.

3. Продовжуючи політику фізичного знищення українського народу, большевицькі загарбники знову вивезли в Сибір багато українських родин (частинні вивози на ЗУЗ, вивози за невиконання „мінімуму“ на СУЗ). Для того, щоб не насторожувати населення і тим самим не давати йому змоги втікати і ховатися перед вивозом, як також з метою маскувати ганебні вивози перед світом, большевицькі окупанти примінили останнім часом методу частинних, але частих вивозів, замість методи масового одноразового вивозу, яку вони практикували до цього часу.

4. В порядку мобілізації дармової сили до промисловости, большевицькі гнобителі перевели черговий призов молоді до т. зв. шкіл ФЗН, зокрема на СУЗ. Українська молодь поставила спротив цьому призову. В багатьох районах, а то й цілих областях, він був майже цілком зірваний, в інших молодь, вивезена до роботи в системі т. зв. шкіл ФЗН, масово втікає і ховається або приміщується на інших роботах.

5. В м. січні відбувся XVI з'їзд московської агентури в Україні — КП(б)У. З'їзд продемонстрував всю жорстокість гноблення і небувалі розміри грабунку України російсько-большевицькими загарбниками та цілковиту підпорядкованість КП(б)У Москві.

IV. Основні тактичні завдання.

1. Пропускається з конспіративних причин.

2. Забезпечити морально-політичне панування Організації на цілому терені її дій. Звести бойові акції до мінімуму, конечного для такого панування

V. Організаційні вказівки

Пропускається з конспіративних причин.

VI. Пропагандивні вказівки

1. Боротися за зближення між східними і західними українцями, зокрема між молоддю, змагати як в друкованій, так і в усній пропаганді до ліквідації відчуження, яке ще сьогодні існує між обидвома частинами народу.

2. Закликати селян у ще нескोलективізованих селах до дальшого рішучого спротиву проти колективізації, в новозорганізованих колгоспах — до якнайширшого саботажу і боротьби проти них, у закріплених колгоспах — до активної і

солідарної боротьби селян за хліб, проти економічної й фізичної експлуатації.

3. В пропагандивно-публіцистичній продукції звернути увагу на недостачу в нас популярної пропагандивно-агітаційної літератури, доступної для якнайширших як західно-українських, так і східно-українських мас. Автори такої літератури повинні орієнтуватися на наші технічні спроможності і не виходити поза межі коротких, легких до перебивання, брошурок.

4. Забезпечувати терен у підпільну виховну літературу для молоді. Крім журналів для молоді, редагувати для неї теж окремі, літературно оформлені, випуски у формі коротеньких книжечок. Використовувати в цьому напрямі, т. зн. літературно оформлювати, спомини учасників нашої боротьби.

Дальші пункти пропускається.

VII. Вказівки для Служби Безпеки (СБ)

Пропускається з конспіративних причин.

ПОЛІТИЧНО-ПРОПАГАНДИВНИЙ РЕЙД-ВІДДІЛУ УПА НА ТЕРИТОРІЮ РУМУНІЇ В 1949 р.

В історії УПА окреме місце займають бойово-пропагандивні рейди поза кордони СРСР на території т. зв. народно-демократичних республік, народи яких, опинившись під фактичним пануванням московсько-більшевицьких імперіялістів, стали природними союзниками українського народу, поневоленого большевицькою Москвою. В 1945-47 рр. відділи УПА відбули вже кілька таких рейдів: на територію Чехословаччини, Польщі, а також в межах СРСР на територію Білоруської ССР. Такі рейди затісняють дружбу поневолених большевицькою Москвою народів, здобувають розголос та симпатії для визвольно-революційної боротьби українського народу та сприяють поширенню погляду про необхідність революційних, підпільних і повстанських метод боротьби проти большевицьких гнобителів.

Продовжуючи ці славні традиції УПА, літом 1949 р. за наказом Головного Командира УПА ген. Т. Чупринки, один підвідділ УПА під командуванням сотн. УПА Хмари відбув політично-пропагандивний рейд на територію т. зв. Румунської демократичної республіки. Мета рейду була така: якнайширше

поінформувати населення Румунії про цілі і методи визвольної боротьби українського народу, краще роз'яснити гнобительський та експлуататорський характер московсько-більшевицького режиму та закликати румунське і українське населення по той бік кордону до активної революційної боротьби з большевицькими імперіялістами та їхніми агентами. Підвідділ УПА перед вимаршем в рейд був забезпечений в потрібну кількість листівок та іншої революційної літератури на українській і румунській мовах. Політичним заступником сотенно-го Хмари був назначений к-р Перебийніс.

17. 6. 49 р. повстанський підвідділ вирушив з місця постою в напрямі советсько-румунського кордону. В районі Жаб'є, за верхом Пп Іван підвідділ затримався, щоб перевести потрібну розвідку. Тут, на полонині, перша повстанська стежа зустрінулася з большевицькою пограничною стежею, яку після короткого бою повстанці розбили. Від повстанських куль загинуло 2-ох емведистів-пограничників, а повстанці здобули зброю і військове спорядження. Того ж дня вполудне на горі Радеска весь підвідділ перейшов кордон і опинився на території Румунії. Тут затримався на полонині Гершту, де повстанці вперше зустрінулись з румунськими селянами. Селяни дуже зацікавилися повстанцями, радо їх приймали, доставили підвідділові харчі і подали потрібну розвідку.

Після того підвідділ зійшов з гір і пішов рейдом головними шляхами через румунські й українські села. Підвідділ перейшов околиці міст Віщев і Сигіт та побував в окремих селах протягом 1-2 днів. Румунська міліція боялася виходити з міст, а охорона мостів, що були на шляхах, відступала перед повстанцями без бою. Населення скрізь зустрічало підвідділ радо. Через два дні повстанці квартирували біля самого міста Віщев. Вони поширили тисячі листівок до селян, робітників та інтелігенції, а також перевели ряд політично-роз'яснювальних розмов і кілька більших мітингів. К-р Перебийніс, який добре володіє румунською мовою, широко відповідав на всі численні запитання румунського населення. Підвідділ намагався теж устанавити контакт з румунським протибольшевицьким підшляям.

Підвідділ перебував на території Румунії через два тижні. Населення скрізь його щиро вітало і приймало.

Румунська влада, повідомлена про перехід підвідділу УПА большевицькою пограничною службою, кинула проти нього велику кількість війська з мінометами і гарматами. Як повідомляло повстанців населення, румунські війська нараховували

коло кілька тисяч чоловік. По містах міліція переводила суворі ревізії і перевірки. Однак повстанці, завдяки інформаціям населення, щасливо відступили в гірські лісові масиви. За ними тільки безуспішно розривалися важкі снаряди, що ними румунська артилерія наосліп обстрілювала ліси. Завдяки вмілій тактиці к-ра Хмари, підвідділ перейшов щасливо назад на територію СРСР, хоч кордон був сильно обсаджений стягненими з цією метою большевицькими емведівськими військами. 27. 7. 49 р. підвідділ в цілості без жодних утрат, вернувся на своє попереднє місце постю.

Так успішно закінчився ще один політично-пропагандивний рейд УПА поза кордони СРСР. Рейд відбився голосним відгомном по всій Румунії. Населення Румунії захоплювалося Українською Повстанчою Армією, її відважною визвольною боротьбою з московсько-большевицькими окупантами. Рейд УПА — розмови румунського населення з повстанцями, поширена революційна протибольшевицька література, революційні протибольшевицькі мітинги, сама поява відділів скріпили опір місцевого населення проти політики румунського агентурного уряду і заклали морально-політичні основи для спільного фронту визвольної боротьби українського і румунського народів, поневолених большевицькою Москвою.

(Подається на основі звіту к-ра підвідділу сотн. УПА Хмари).

ПРОТИ ПЕРЕКРУЧУВАННЯ ІСТОРИЧНИХ ФАКТІВ „ГОЛОСОМ США“

В половині м. грудня 1949 року „Голос США“ (треба мабуть розуміти: державний департамент США) „відкрив“, що в СРСР, крім російського, живе також сорокмільйоновий український народ і — розпочав радіопередачі українською мовою.

Та глибоко розчарувалися всі ті українські патріоти, які сподівалися, що формою українські передачі будуть українськими також і своїм змістом. Вийшло так само, як це воно є звичайно і в Советському Союзі: форма українська, а зміст... в кожному разі дуже далекий від справді українського, тобто від такого, який справді треба було б вкладати в радіопередачі для поневоленого народу, який має свою окрему тисячорічну політичну і культурну історію, свої багатотисячлітні незалежного державного життя і такі ж багато-

вікові традиції визвольної боротьби за свою національно-державну незалежність, до народу, який, крім соціально-економічного і загально-політичного гноблення, терпить ще й жорстокий національний гніт, до народу, який глибоко ненавидить московсько-більшевицьких гнобителів, до народу, який прагне до повалення московсько-більшевицької тюрми народів і всієї большевицької гнобительської системи, який прагне до свого національного і соціального визволення та веде в ім'я цих цілей ось уже на протязі 6-ох років завзяту підпільну і повстанську боротьбу. Конкретно: українські радіопередачі „Голосу США“ своїм змістом — не українські, а російські. Автори цих радіопередач відбивають не прагнення українського народу, який змагає в першу чергу до свого національно-державного визволення, а прагнення великодержавних російських імперіялістів різних політичних відтінків, які усіма способами змагають до придушення визвольних змагань українського народу, до втримання України в межах російської імперії, під окупацією Москви чи Петербурга, до відбудови на руїнах СССР нової видозміни „єдиної неделимої“ Росії.

Саме такі тенденції авторів українських передач „Голосу США“ слідні в першу чергу в перекручуванні та фальшивому висвітлюванні деяких фактів визвольної боротьби українського народу. Нпр., акт проголошення Українською Центральною Радою 22 січня 1918 р. повної незалежності Української Народної Республіки „Голос США“ пояснює тільки як небажання тодішніх політичних провідників українського народу підпорядковуватися большевицькому урядові в Москві як „урядові однопартійної диктатури“, а не як рішення українського народу взагалі відокремитися від Росії, незалежно від того, який уряд в ній не був би, — рішення, що його український народ зробив на підставі гіркої досвіду у відносинах до нього не тільки царського уряду, але й Тимчасового уряду Львова, що в ньому керівну роль відігравали російські кадети, і уряду соціал-революціонера Керенського, і уряду большевика Леніна. Всі вони дивилися на Україну як на невід'ємну частину російської імперії і рішуче протиставилися всім намаганням українського народу самому будувати своє державне життя. В такій інтерпретації „Голосу США“ виходить так: Україна хотіла відокремитися тільки від большевицької Росії, а не від Росії взагалі. Коли б не большевицька диктатура, Україна не проголосила б IV-го Універсалу, то значить, не проголосила б своєї повної національно-державної неза-

лежності. Українську студентську і середньо-шкільну молодь м. Києва, яка 29 січня 1918 р. загинула під Крутами, по-геройськи боронячи столиці України перед збройними російсько-більшевицькими бандами Муравйова, боронячи незалежності молодій Українській Народній Республіці перед новонародженими російсько-більшевицькими загарбниками, „Голос США“ називає „українською соціалістичною молоддю“. Ні, панове з „Голосу США“! Українська студентська і середньо-шкільна молодь, яка полягла під Крутами в обороні столиці незалежної УНР, за своїми політичними переконаннями була в першу чергу самостійницькою молоддю, вона в першу чергу прагнула до державного визволення України, до відокремлення України від Росії. Це був її найвищий ідеал. Цей ідеал вона ставила вище партійних переконань. Чому про це замовчує „Голос США“?! В ім'я цього ідеалу вона в обороні перед московсько-більшевицькими загарбниками склала своє життя. І цієї істини про справжні цілі визвольної боротьби українського народу в 1917-20 рр., істини про справжній характер окремих подій цього періоду в Україні, зокрема ж істини про справжній характер IV-го Універсалу Центральної Ради та бою під Крутами, не владється змінити нікому, в тому числі і фальсифікаторам української історії із „Голосу США“. Пам'ять про ці події український народ зберігає як свою найбільшу святість. Десятки тисяч повстанців і підпільників, які згинували в останні роки в боротьбі проти московсько-більшевицьких окупантів за незалежну українську державу, тисячі українських підпільників, які сьогодні далше цю боротьбу продовжують, мільйони українських патріотів, які своїм найвищим ідеалом мають національно-державну незалежність України, — всі вони виховувалися саме на традиціях IV-го Універсалу та геройського бою під Крутами. Аж ось раптом „Голос США“ вирішив використати ці факти посвоєму, з метою затушувати самостійницький характер визвольних змагань українського народу в 1917-20 рр., з метою протаскувати поміж український народ російські великодержавні імперіалістичні концепції...

Судячи по змісті українських радіопередач „Голосу США“, а теж спираючись на деякі інші наявні у нас інформації, неважко встановити, хто надає тон тим радіопередачам. Все це занадто тхне Керенським і йому подібними компаніями з-поміж російської політичної еміграції з 1917-18 рр., щоб можна було помилятися щодо цього. Один з представників цих кіл А. Яблонський (Керенський напевно недалеко відкотився від нього)

у свій час так писав в емігрантському російському журналі „Возрождение“: „З самостійниками, які мріють, щоб розтягнути шаравари від Карпат до Кавказу, треба розмовляти точно і недвозначно. Хочете відобрати від Росії Чорне море — візьміть, але тільки силою“. Становище цих кіл до української справи, як видно, не змінилося й досьогодні. Одні російські імперіялісти над Україною панують, а другі, на еміграції, готуються, щоб їх у цьому пануванні змінити.

Ми, учасники підпільної визвольної боротьби в Україні, можемо тільки таке порадити державному департаментові США: якщо радіопередачі „Голосу США“ українською мовою надаються з тією метою, щоб український народ їх слухав, то від впливу на ці радіопередачі треба рішуче відсунути російських емігрантів-імперіялістів — запеклих ворогів національно-державної незалежності України, кандидатів у реставратори російської імперії щонайменше в межах з-перед 1917 р. Р о с і й с ь к и х радіопередач українською мовою український народ слухати не хоче і не буде.

Радіослухач в Україні

ПІДПІЛЬНІ ВИДАННЯ НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ ПІД МОСКОВСЬКО-БОЛЬШЕВИЦЬКОЮ ОКУПАЦІЄЮ (в ССРСР)

Неповний перелік видань за 1948 і першу половину 1949 рр.

Ц е н т р а л ь н і в и д а н н я

Пресові видання

Випуски ОП і І при Проводі ОУН Нр. Нр. 1, 2 за мм. травень і серпень 1948 р. та Нр. 3 за м. травень 1949 р.

Зміст Випуску Нр. 1: 1. Від Проводу ОУН; 2. Повідомлення про смерть члена Проводу ОУН, Референта Служби Безпеки при Проводі ОУН сл. п. друга Миколи Арсенича — Михайла; 3. З листівки до росіян; 4. А. Осипенко: Вклад ОУН у справу утворення і розбудови УПА.

Зміст Випуску Нр. 2: 1. Повідомлення про смерть члена Проводу ОУН, Крайового Провідника ОУН на Українських Землях та за т. зв. лінією Керзона сл. п. друга Ярослава Старуха — Ярлана; 2. Комунікат про нараду Проводу ОУН в м. червні 1948 р.; 3. Присяга члена ОУН; 4. П. Полтава: Наша основна мета та революція в ССРСР як один із шляхів до неї; 5. З большевицької колективізаційної акції на ЗУЗ; 6. Перелік підпільних видань за 1947 р. і ще не зафіксованих з 1946 р.

Зміст Випуску Нр. 3: 1. В рядах і під прапорами ОУН — на боротьбу проти московсько-большевицьких окупантів, за Українську Самостійну Соборну Державу (стаття з нагоди 20-річчя ОУН); 2. Повідомлення про смерть співробітника ОП і І сл. п. друга Богдани Світлик-Литвинко — Долі.

Випуски Бюра Інформації УГВР Нр. Нр. 1, 2, 3 за мм. квітень, серпень і вересень 1948 р.

Зміст Випуску Нр. 1: 1. Постанови УГВР; 2. Наказ Головного Командира УПА ген.-хор. Т. Чупринки з м. жовтня 1947 р. з нагоди 5-их роковин існування і боротьби УПА; 3. Заява Головного Командира УПА з метою в'яяснити за кордоном справжні відносини між ОУН і УПА.

Зміст Випуску Нр. 2: 1. Постанови УГВР; 2. У Голови Генерального Секретаріату УГВР Р. Лозовського; 3. Ген. Тарас Чупринка: До генези УГВР; 4. З большевицького театру на Україні.

Зміст Випуску № 3: 3 бойових дій УПА і збройного підпілля на Українських Землях під московсько-більшовицькою окупацією. Неповне зведення за час від м. серпня 1946 р. до м. серпня 1947 р.

Брошури, окремі статті

1. О. Горновий: Як розуміти концепцію власних сил у нашій національно-визвольній боротьбі
2. О. Горновий: Яка філософія нас обов'язує — ідеалістична чи матеріалістична — стаття для кадрів
3. П. Полтава: Чому повстання 1648 р. було переможне
4. А. Осипенко: Кінець другого етапу большевизації країн Центральної та Південно-Східної Європи
5. Левенко: Помилкова політика польських антибільшовицьких сил та її згубні наслідки
6. П. Полтава: Безпосередньо за що ми ведемо наш бій
7. П. Полтава: Двадцять років боротьби за національне і соціальне визволення українського народу, за Українську Самостійну Соборну Державу (з нагоди 20-річчя ОУН)
8. О. Горновий: Підсумки успіхів нашої національно-визвольної боротьби
9. П. Полтава: Про одну руйнівну силу революції
10. Хто такі бандерівці та за що вони борються, популярна брошура для підсоветських мас, укр. і рос. мовами
11. Україна погібає! Хто винуватий в цьому? — брошурка.

Листівки

1. Росіяни (до російського народу), травень, 1948 р., укр. і рос. мовами
2. Народі України (з нагоди 300-річних роковин визвольного повстання українського народу під проводом Б. Хмельницького), травень, 1948 р.
3. Український Народі! Друзі, члени і прихильники Організації Українських Націоналістів (звернення Проводу ОУН з нагоди 20-річчя ОУН), лютий, 1949 р.
4. До народу українського в західних і східних областях України (звернення Проводу ОУН як вище — друга редакція), травень, 1949 р.
5. До всіх членів і симпатиків ОУН, до всіх українських підпільників і повстанців (звернення Проводу ОУН до кадрів

підпілля і бійців та командирів УПА з нагоди 20-річчя ОУН), травень, 1949 р.

Теренові видання

Пресові видання

1. Інформатор Нр. 3, 4 за 1947 р. та Нр. Нр. 5, 6 за 1948 рік, видає ОУН на ПЗУЗ (Волинь і Полісся)
2. На Чатах Нр. 4, 1948 р., журнал для молоді, видає КОП ОУН КЛ
3. Літопис УПА Нр. Нр. 1, 2, 1948 р., видання Групи УПА „Буг“
4. Революціонер-Пропагандист Нр. Нр. 2, 3, 4, 1948 р. видає ОУН ПК
5. До Волі Нр. Нр. 1, 2, за 1948 р. та Нр. Нр. 3, 4 за 1949 р., літературний журнал, видає ОУН ПК
6. Хрін Нр. Нр. 2-3, 4 за 1947 р. та Нр. Нр. 5, 6 за 1948 р., сатирично-гумористичний журнал, видає підпілля в ПК
7. Молодий Революціонер Нр. Нр. 1, 2 за 1948 і 1949 рр., журнал для юнацтва, видає ОУН на ПЗУЗ
8. За Волю Нації Нр. 3, 1948 р., літературний журнал, видає ОУН на ПЗУЗ
9. Бюлетень Нр. 1, 1948 р., видає ОУН на Буковині
10. Чорний Ліс Нр. Нр. 2, 3 за 1947 р. та 4-5, 6-7, 8-9, 10-11 за 1948 р., видає УПА — Відт. „Чорний Ліс“
11. Жорна Нр. 1, 1948 р., кварталний сатирично-гумористичний журнал, видає підпілля в ПК

Брошури, статті

1. Переяславська легенда — брошура
2. П. Коваль: Україна — якою була, якою є, якою буде — брошура, 1949 р., дещо змінене друге видання, підпілля в ПК
3. Відповідь Людмилі Шевченко — брошура, 1948 р., підпілля в КК
4. Улас: Як це насправді з допомогою російського народу українському, 1949 р., КОП ОУН КК
5. Улас: Чи дійсно старший брат — брошура, 1949 р., КОП ОУН КК
6. В 300-літні роковини Козацької Революції під проводом гетьмана Б. Хмельницького — брошура, 1948 р., підпілля в ЛК

Листівки

1. До української шкільної та позашкільної молоді, 1948 рік, ОУН ПК
2. До українців Західних і Східних Українських Земель (за національну єдність, солідарність і взаєморозуміння), 1949 р., ОУН ПК
3. Українці (з нагоди 290-их роковин бою під Конотопом), 1949 р., ОУН ПК
4. Українські селяни, особливо ті, що заломилися і ті, що можете заломитися в протиколгоспній боротьбі, січень, 1949 р., ОУН ПК
5. 22-го січня — Свято Державности і Соборности України, січень, 1949 р., ОУН на ПЗУЗ
6. Селяни Дрогобицької області — протиколгоспна листівка, липень 1949 р., ОУН Дрогоб. Окр.
7. Українські вчителі, грудень 1948 р., ОУН Кал. Окр.
8. Українські діти, грудень 1948 р., ОУН Кал. Окр.
9. Українські селяни (проти здачі хліба державі), червень, 1949 р., ОУН Кал. Окр.
10. Христос Раждається, листівка, січень 1949 р., УПА — Відг. ЧЛ
11. Українці — листівка з нагоди Свята Героїв, травень 1949 р., Провід ОУН Колом. Окр.
12. Українська молодь (проти деморалізації, за спротив окупантові), ОУН ПК
13. Українці — „стрелка“ і члени т. зв. охорон колгоспів, 1949 р., УПА ПК
14. Українські селяни (протиколгоспна), 1949 р., ОУН ПК
15. Українська родино (з нагоди Воскресення), квітень, 1949 рік, ОУН — Явор. надр.
16. Черговий грабунок (листівка), УПА — ЛК
17. Колгоспники, привезені в Західну Україну, ОУН ЛК
18. Громадяни (проти „виборів“ до місцевих рад), квітень 1947 р., ОУН Колом. Окр.
19. Українці (про прислання в Україну Кагановича), квітень, 1947 р., підпілля Колом. Окр.
20. Щоб було цілком ясно, хто грабує і вбиває, квітень 1947 р., підпілля Колом. Окр.
21. Українці (листівка в зв'язку з „виборами“ до місцевих рад), грудень 1947 р., ОУН Кал. Окр.
22. Брати і сестри (листівка до українського громадянства із закляком до протибольшевицької боротьби і єдности),

- підпілля Кал. Окр.
23. Українські громадяни (листівка в справі зберігання могил повстанців і революціонерів), січень 1948 р., підпілля Кал. Окр.
 24. Христос Воскрес, квітень 1948 р., підпілля Кал. Окр.
 25. Сини і дочки України (листівка до українського населення після масового вивозу на Сибір в м. жовтні 1947 року), ОУН Стан. Окр.
 26. Українські юнаки (листівка проти вивозу молоді до ФЗН), березень, 1948 р. ОУН Стан. Окр.
 27. До сексотів, донощиків, міліціантів, істребітелів та інших зрадників українського народу, ОУН Стан. Окр.
 28. Черговий грабунок (листівка проти здачі хліба державі), липень, 1948 р., підпілля Товм. надр.
 29. Христос Воскрес — Воскресне Україна, травень 1948 р., підпілля Стан. Окр.
 30. Українські вчителі, травень, 1948 р., ОУН Стан. Окр.
 31. Українські діти, травень 1948 р., підпілля Стан. Окр.
 32. Працюючі (листівка проти позики), квітень, 1948 р., ОУН ПК
 33. Українці (листівка з нагоди 300-річчя повстання Хмельницького), березень, 1948 р., ОУН ПК
 34. Діти-школярі, 1948 р., підпілля ЛК
 35. Українські селяни (протиколгоспна), 1948 р., підпілля ЛК
 36. Селяни (протиколгоспна), 1948 р., ОУН ЛК
 37. Як згинув начальник Рогатинського РО МГБ капітан Аносов, вересень, 1947 р., ОУН ЛК, укр. і рос. мовами

Ілюстровані листівки пропагандивні плякатики

1. Так має жити вільний укр. селянин, листівка-плякат 1949 р., Дрогоб. Окр.
2. Христос Воскрес — Воскресне Україна, плякат-метелик, 1949 р., Дрогоб. Окр.
3. Ти воскреснеш моя Україно, плякат-метелик з нагоди Великодня 1949 р., ОУН Дрогоб. Окр.
4. Пам'ятай про Великі Дні наших змагань, плякат-метелик з нагоди 30-річчя 1. XI. 1918 р., ОУН Кал. Окр.
5. Слава Героям України, плякат-метелик з нагоди Свята Героїв 23. V. 1949 р., Кал. Окр.
6. Христос Воскрес — Воскресне Україна, плякат-метелик, 1949 р., ОУН Кал. Окр.
7. 1929 — 1949, плякат-метелк з нагоди 20-річчя ОУН,

- 1949 р., ОУН Кал. Окр.
8. Мрії Сталіна, плякат-метелик, Стан. Окр.
 9. Таке добровільне організування колгоспів в Західній Україні, плякат-метелик, Стан. Окр.
 10. Я другою такою країною не знаю, плякат-метелик, Стан. Окр.
 11. Як партія більшовиків „спирається“ на народні маси, плякат-метелик, 1949 р., Стан. Окр.
 12. Постійні і невідступні „приятелі“ українського селянина в „найдемократичнішій“ державі світу, листівка-плякат, Стан. Окр.
 13. Під сталінським сонцем Кремля, листівка-плякат, Стан. Окр.
 14. Черговий грабунок зерна з України, листівка-плякат, Стан. Окр.
 15. Ломлять людські кості і мозки, листівка-плякат, Стан. Окр.
 16. На колгоспному полі, листівка-плякат, Стан. Окр.
 17. Ріє Сталін кують земську, плякат-метелик, Колом. Окр.
 18. Здобудеш Українську Державу, або згинеш в боротьбі за Неї, плякат-метелик, з нагоди 20-річчя ОУН, ОУН Колом. Окр.
 19. Щасливе і заможне колгоспне життя, листівка-плякат, ОУН Буковин. Окр.
 20. Воля народам! Воля людині! — плякат-метелик, УПА на ПЗУЗ
 21. Весняна сівба в колгоспі, листівка-плякат, ПЗУЗ
 22. Об'єднують в колгоспи, листівка-плякат, ПЗУЗ
 23. Тридцять літ більшовицької влади в Україні, листівка-плякат, липень, 1947 р., ОУН — ПЗУЗ
 24. Так виглядає більшовицький розподіл урожаю, листівка-плякат, 1949 р., підпілля ПК
 25. Що дала більшовицька влада Україні, листівка-плякат, 1948 р., ОУН ПК
 26. Так виглядає „безкласове суспільство“, листівка-плякат, ОУН ПК
 27. Як сталінські вельможі знущаються над українськими колгоспниками, листівка-плякат, 1948 р., ПК
 28. Союз нерушимих..., листівка-плякат (гимн поневолених народів Советського Союзу в рос. мові — парафраза), 1949 р., ПК
 29. Пролетарі всіх країн, пригляньтесь, плякат-метелик, Колом. Окр.
 30. За що ви боролися, червоноармійці — що принесе вам

- сталінський „комунізм“, плакат-метелик, Колом. Окр.
31. Демократія СРСР, листівка-плакат, Колом. Окр.
 32. Колгосп — це смерть мільйонів, листівка-плакат, Колом. Окр.
 33. фронт поневолених народів, листівка-плакат, Колом. Окр.
 34. Таке „щасливе, заможне і культурне життя“ приніс вам колгосп, листівка-плакат, Буков.
 35. Як партія большевиків „спирається“ на народні маси, плакат-метелик, 1948 р., Кам.-Под.
 36. Сталін „визволяє“ Україну від хліба, вугілля, нафти, заліза..., листівка-плакат, 1948 р., Кам.-Под.
 37. Постійні і невідступні „приятели“ українського колгоспника в „найдемократичнішій державі світу“, плакат-метелик, 1948 р., Кам.-Под.
 38. Воля народам і людині, листівка-плакат, ОУН Кал. Окр.
 39. Свято Зброї, листівка-плакат, серпень, 1948 р., Кал. Окр.
 40. Перевага колгоспного ладу над одноосібним, листівка-плакат, 1948 р., Кал. Окр.
 41. „Віднині воедино зливаються“, листівка-плакат, січень, 1948 р., Кал. Окр.
 42. Ідуть поїмки залізні героїв, листівка-плакат з нагоди Свята УПА, 1947 р., Кал. Окр.
 43. Пимсти смерть Великих Лицарів, плакат-метелик з нагоди свята Базару, листопад, 1947 р., Кал. Окр.
 44. Останніх смілих гнів садиста, листівка-плакат з нагоди роковин Крутянського бою, січень, 1948 р., Кал. Окр.
 45. Перша заповідь „хліб державі“, листівка-плакат, 1948 р., Кал. Окр.
 46. Таке „щастя, радість і заможність“ принесе вам колгосп, листівка-плакат, Стан. Окр.
 47. За тяжку працю заплатить вам кат голодною смертю, листівка-плакат, Стан. Окр.
 48. Сталінські колгоспи — селянське ярмо, листівка-плакат, Стан. Окр.
 49. Большевицька політика в Україні, листівка-плакат, Стан. Окр.
 50. У 300-річчя повстання Б. Хмельницького, листівка-плакат, Стан. Окр.
 51. Геть з колгоспами — з новою панщиною (у 100-річчя знесення панщини), листівка-плакат, Стан. Окр.
 52. Смерть Сталіну, листівка-плакат, Стан. Окр.
 53. Свобода слова в СРСР, листівка-плакат, Стан. Окр.

54. Сталінська пропаганда в цілому світі, листівка-пояк, Стан. Окр.
55. На колгоспному полі, листівка-пояк, ПК
56. Громадянам ССРСР забезпечується „недоторканість“ особи і житла, листівка-пояк, ПК
57. МчитьсЯ трійка удалая, листівка-пояк, ПК
58. Я другою такою стpави не знаю, листівка-пояк ПК
59. Українські повстанці безпощадно б'ють большевицьку потвору, листівка-пояк, ПК
60. Весняна сівба в колгоспі, листівка-пояк, 1947 р. ПЗУЗ
61. 22 січня — день української державности, листівка-пояк, ПЗУЗ
62. За що ви боролись, листівка-пояк (до інвалідів „вітчизняної“ війни), ПЗУЗ
63. Об'єднують в колгоспи, листівка-пояк, 1947 р. ПЗУЗ
64. 30 літ большевицької влади в Україні, ілюстрована листівка, липень, 1947 р., ПЗУЗ
65. Воля народам! Воля людині! — листівка-пояк, ПЗУЗ.

Художня література

1. М. Дмитренко: Учителька, 1948 р., Дрогоб. Окр.
2. М. Боеслав: Сталь без іржі, драма, 1948 р. Стан. Окр.
3. М. Боеслав: Марена, поема, Стан. Окр.
4. М. Дмитренко: Михайлик, Дрогоб. Окр.
5. М. Боеслав: Горді душі, оповідання, Стан. Окр.
6. П. Волош-Василенко: Мої повстанські марші, збірка поезій, Окр. Льв.-Зах.
7. Н. Кузьменко: Двигнем, збірка гуморесок, Дрогоб. Окр.
8. Б. Калина: Друг Карпо, Дрогоб. Окр.

